

II.

Sàigòn, Chủ nhật ngày 7/3/1982

Ngày thứ hai.

Trong quán *café* quen thuộc, Đan kể cho tôi nghe những khó khăn hiện tại trong công việc. Trong tôi không còn gì ngoài một tình cảm dửng dưng. Tuy nhiên vẫn nói với Đan:

"Đan nên giữ mình. Ngày trước có em cạnh bên, chia sẻ với Đan bao nhiêu nguy hiểm, chứ giờ đây không còn em nữa, Đan nên cẩn thận. Sống với Đan, em nhận thấy Đan có một khuyết điểm lớn. Đó là Đan thông minh quá nên khinh thường tất cả những người chung quanh. Nếu có người nào không khiến Đan khinh thường thì chỉ là em mà thôi. Nhưng Đan không liệu chừng chính vì thái độ ngạo mạn mà Đan bị nhiều người ghét, như vợ chồng tên trưởng đoàn chẳng hạn, họ hạ Đan dễ dàng khi họ có tiền và có quyền trong tay."

Đan lặng im nghe, trên mặt tỏ rõ nét buồn sâu kín.

Trong quán ăn, Đan kể, lúc sáng về nhà, gặp ba má anh và nghe họ nói nhiều về tôi. Cả hai ông bà đều trách cứ Đan việc đã làm tôi đau khổ quá ở Rạch Giá hôm Mồng Năm Tết. Một câu ông cụ nói:

"Ba không có ý kiến về bất cứ điều gì con hành xử, nhưng ba thiết nghĩ con không nên làm nó khổ quá như vậy."

Đối với cha, luôn luôn Đan có sự kính yêu mà ba năm qua tôi đã biết. Nên (Đan kể) sáng nay nghe những lời trách của ông, Đan đã nghĩ ngợi thật nhiều. Và mẹ Đan cũng bày tỏ:

"Con lên kiểm thử coi nó đi Nha Trang đã về chưa? Nó khổ quá nên bỏ đi rồi."

Tôi vừa bồi hồi lẫn ngạc nhiên vì những tình cảm như vậy.

Ôi, sao mọi sự chỉ là muộn trễ. Giá gì Đan *đừng* có những bậc cha mẹ đáng kính như vậy, có lẽ tôi đỡ ray rức hơn. Ba năm qua, tôi chưa một lần dám đối diện người cha, nhưng tự đáy lòng vẫn giữ cho ông một niềm quý trọng. Những ngày đau khổ vừa rồi, tôi lại càng trốn chạy cái ý nghĩ đến tâm sự với người mẹ --như phần đông phụ nữ vẫn làm. Vậy mà hai con người ấy vẫn nghĩ đến tôi!

Có lẽ trong bản chất cô đơn này, tôi không tin rằng trên đời còn có người rũ lòng thương cho mình. Nên một lúc nào nhận ra được điều đó, tôi đâm nghi ngờ e ngại.

Đan cười:

"Lúc này ngồi chờ, nghĩ đến em, anh phải nhận rằng *em may mắn hơn bất cứ người đàn bà nào* anh từng biết. Em được đàn ông yêu nhiều quá. Em nên nhớ rằng trên đời có rất nhiều người đàn bà dẫu hết lòng thương yêu người đàn ông của họ, vẫn chịu mang số phận hẩm hiu không nhận được sự đáp lại. Em cũng là người hết lòng trong

tình yêu nhưng điểm khác biệt giữa em với nhiều phụ nữ là em nhận lại được đúng những gì em đã trao đi."

Tôi đáp:

"Em nhớ hình như mình đã nói điều này với nhau rồi. Trong đời, em được yêu say đắm bởi nhiều người đàn ông. Nhưng tại sao có điều ấy? Có phải vì tất cả mọi người đàn ông yêu em chẳng ai mang ý nghĩ giữ được em? Đọc lại các tập nhật ký cũ mới thấy rõ điều ấy. Điểm giống nhau trong bất cứ mối tình nào cũng đều quy tụ vào ba điểm:

1/ *Tất cả đều yêu em nồng nhiệt.*

2/ *Không ai mang ý nghĩ giữ nổi em.*

3/ *Mối tình nào cũng đều do em chủ động trong việc đi hay đến."*

Đan gật đầu:

"Em may mắn hơn nhiều người đàn bà khác cũng vì do em biết chọn đối tượng để trao gửi lòng mình. Thay vì anh Ngọc mà là tên Lạc *piano* trong đoàn Sài Gòn III, em sẽ nhận được gì? Thay vì Nguyễn mà là thằng Định, em có được nó trân trọng tấm tình không? Thay vì Nhã mà là thằng Trung *guitare*, thay vì anh mà là thằng Thu họa sĩ, liệu em có được nâng niu yêu chiều như từ trước đến nay?"

Tôi mỉm cười với Đan lần đầu suốt từ buổi gặp gỡ đêm qua. Và nói:

"Với Đan cũng vậy. Đan kiêu ngạo không nhận, chứ thật thì em được Đan yêu nhiều hơn mọi người đàn bà như Đan thường nói cũng chỉ vì Đan *'không mang cảm tưởng giữ nổi em'*. Sự kiện em dừng lại trong đời Đan ba năm qua chỉ là *'do tự ý em muốn'* chứ không do tài sức Đan nắm giữ. Đan không giữ em được *'bằng chính Đan và tình yêu trong Đan'*. Vì vậy khi xảy ra đổ vỡ, em dứt áo ra đi liền.

"Với mọi người, ai cũng nghĩ rằng Đan nhẫn tâm từ bỏ em, rằng em thua Đan, nhưng chỉ riêng chúng mình mới biết *ai là người níu kéo cuộc tình? Đan*, chứ không phải em. Đan là nguyên nhân làm lỡ nhưng chỉ có em mới tự tay cắt đứt mọi cái gì to lớn sau cùng.

"Đây là điểm khác biệt giữa em với mọi người đàn bà: *'Sự sẵn sàng biến mất của em đã tạo nên tình yêu rộng lớn trong lòng những người đàn ông đi qua đời em.'*"

*

**

Buổi chiều đi uống rượu với nhau tại Ngã Sáu Sài Gòn. Tất cả mọi lời nói hành động tôi đều chỉ là mềm mỏng. Phân tích kỹ lòng mình, tôi nhận ra một điều là đã *"không còn nghe nổi giận với Đan nữa như dạo trước"*. Giờ đây tình cảm trong tim chỉ nhuốm tràn chất nhẹ nhàng xa xôi mà không là vị kỷ chiếm hữu. Có cái gì nhẫn nhục trong ấy, và cũng có cái gì tan vỡ mong manh.

Thật sự tôi biết mình đang đứng trên đỉnh chên vênh của sự lựa chọn. Mất hay được không còn là vấn đề quan trọng, mà **hiện tại này** mới chính là biểu tượng cho hạnh phúc hoặc tình yêu. Cái hiện tại

Đan quay lại, đi ăn đi chơi, trò chuyện, tâm sự, rồi ai về nhà nấy. Cái hiện tại ấy tôi vẫn muốn duy trì. Và chỉ có vậy.

Trong quán rượu buổi chiều, qua những lời tâm sự của Đan, tôi nhận ra vai trò tôi thật cần thiết dường nào cho Đan. Ba năm qua, Đan đã biết điều ấy, nhưng chiều nay mới gọi là thấm cảm sâu sắc. Đan nói sẽ trở về một ngày rất gần và xin tôi một cuộc sống bình nhật lại như xưa.

Với lời cầu xin này, tôi thốt tội nghiệp cho sự chủ quan ngây thơ của Đan. Một mặt nào đó, phải nhận rằng Đan còn khờ khạo hơn tôi trong sự suy nghĩ và nhận định về con người.

Tôi mỉm cười, về biếm nhạo. Rõ ràng Đan chỉ là một kẻ ích kỷ không nghĩ đến nỗi đau của tôi sau lần anh tự giơ chân đạp đổ tất cả những gì tôi từng đắp xây trong ba năm trước. Anh không tin rằng sự thể ngày nay mang một tâm vóc khác hẳn, mà cứ ngỡ mọi thứ lúc nào cũng "nguyên vẹn như xưa"! Ngoài ra không cần biết gì khác nữa.

Tôi mỉm cười.

Thật thì Đan lớn hơn tôi 10 tuổi, nhưng trên khía cạnh của sự thông minh, anh vẫn chỉ đáng là "*học trò*" của tôi!

Nhẹ nhàng giấu cợt, tôi bày tỏ tất cả những ý nghĩ này cho Đan hiểu. Anh trầm ngâm hồi lâu, sau cùng nói chừa:

"Anh chỉ dám nói rằng sau những lầm lỡ do anh tạo ra và với tình yêu còn tràn đầy trong anh, xin em hãy tha thứ mà làm lại tất cả với anh."

Tôi im lặng không đáp.

Đan kể:

"Những ngày dưới đó, làm việc gì, uống *café* hay uống rượu, anh cũng đều nghĩ duy nhất đến em. Hôm thằng Canh đi Sài Gòn về kể rằng em đã ra Nha Trang vượt biên, rồi lại thăng Hùng ban nhạc cũng từ Sài Gòn về nói lên điều ấy, anh lo lắng buồn phiền quá, đầu óc quay cuồng với câu hỏi '*Không lẽ em bỏ anh đi thật rồi sao?*' Anh muốn bay ngay về Sài Gòn vì biết chỉ may ra với sự hiện diện của anh mới kịp thời giữ chân em lại... Nhưng loay hoay cái này cái kia, anh không về được. Cho đến hôm qua, suốt một ngày trên xe đò, anh nôn nóng gặp em, nghĩ rằng sẽ ôm ghi mà hôn lên khắp khuôn mặt. Chỉ có vậy mới thỏa mãn được nỗi lo sợ quay quắt theo ý nghĩ em đã bỏ ra đi."

Và tâm sự:

"Em ám ảnh anh vô cùng, làm gì anh cũng đều không thể quên em. Có một hình ảnh mà mỗi lần nghĩ tới anh đều thấy đau lòng ghê gớm. Anh tưởng tượng '*em khoác pardessus, cổ quấn khăn choàng, hai tay ấn sâu vào túi, dáng dấp mỏng manh nhỏ bé, bước đi trên*

những con đường ở các xứ lạnh Bắc Âu, Tây Âu trông thật cô đơn tội nghiệp'."

Tôi nghe cảm động mơ hồ trước những lời này. Đan kiêu hãnh quá nên cứ chối từ lòng riêng, mà thật thì hơn lúc nào, há chẳng phải anh vừa tự nhận rằng cũng có lúc anh lo sợ mất tôi?

Những người đàn ông đi qua đời, dù đó là một chàng trẻ tuổi chưa trải cuộc đời như Nguyễn, đến một người sống nhiều như Vũ; dù là kẻ ăn chơi sành sỏi như Nhã, đến con người mệt mỏi già dặn như anh Ngọc... tất cả đều có chung ý nghĩ rằng **không thể nắm giữ được tôi dài lâu**. Vì vậy nhiều lúc họ đã quay quắt điên cuồng theo bản chất "dễ dàng mất đi" trong trái tim này.

Thì với Đan cũng chẳng khác.

Đêm nay, hơn lúc nào trong ba năm qua, tôi nhìn thấy rõ ràng từ Đan một sự "quay quắt điên cuồng" như vậy.

Nên tôi nói:

"Em vẫn còn yêu Đan nhiều lắm. Trước ngày rời Sài Gòn ra Nha Trang, em đã dặn đưa em họ rằng nếu có thư Đan gửi thì cứ đốt ngay đi. Em quyết lòng từ bỏ Đan. Lúc Khải về Sài Gòn đem theo tin tức Đan, em đã không muốn gặp nó. Em biết mình sẽ còn rất đau khổ nếu tiếp tục cùng Đan hàn gắn. Không muốn gặp Đan chỉ vì sợ cái tình vẫn còn trong lòng sẽ làm em quy ngã."

Tôi cúi đầu:

"Tuy nhiên, đêm qua, nhận cái giấy từ người *cyclo* đưa lại, em run rẩy toàn thân và rồi không cưỡng được với mình, em đến gặp Đan."

Đan nắm tay tôi, tha thiết nói:

"Em là người đàn bà rất có lòng. Em cũng biết anh có lòng và yêu em vô cùng nữa. Em đừng bỏ anh mà đi."

□